

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3933 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 9, 25, 45 IR 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3939

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. gruodžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-17 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 ir 8 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3933 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui ir pateikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo:

1.1. Tam tikro miško priskyrimas konkrečiai miškų grupei iš esmės lemia to miško pagrindinę funkcinę paskirtį, ūkinės veiklos apribojimus ar taikytinas miško atkūrimo, apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, gamtos apsaugos ir gamtotvarkos priemonės, o galiojanti miškų grupių sistema nepakankamai atliepia klimato kaitos ir biologinės įvairovės iššūkius, kintančius visuomenės poreikius miškui. Nacionaliniame susitarime dėl miškų sutarta peržiūrėti miškų grupių nustatymo mechanizmus ir tvarką, aiškiau nustatyti tikslus, taikytinas priemones ir apribojimus. Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, (toliau – Vyriausybės programa) 627 punkte nustatyta veiklos kryptis – formuoti ir vykdyti atsakingą, miškininkystės mokslu paremtą miškų politiką, grindžiamą Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos (angl. „Forest Europe“) patvirtintais darnaus miškų tvarkymo principais ir jais paremtu daugiatiksliu, gamtai artimu miškininkavimo modeliu ir tvarios miškotvarkos modeliais pagrįstais daugiamečiais miškų tyrimais, formuojant daugiafunkčius miškus tolygiai ir saikingai naudojant miško išteklius, todėl tikslinga išlaikyti miškų grupes, kurios šiuo metu yra reglamentuojamos galiojančiame Lietuvos Respublikos miškų įstatyme ir kurias siūloma nustatyti Įstatymo projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 naujos redakcijos projekto (toliau – Projektas) 8 straipsnio 2 dalyje.

Valstybinės miškų tarnybos statistiniais duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. miškų plotų pagal miškų grupes buvo tiek: I grupės miškų – 1,2 proc.; II grupės miškų – 11,4 proc., III grupės miškų – 12,8 proc., IV grupės miškų – 74,6 proc. Siekiant įgyvendinti Vyriausybės programos, Nacionalinio susitarimo dėl miškų nuostatas, užtikrinti labiau subalansuotas miškų funkcijas ir galimybę geriau derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius, planuojamas toks procentinis miškų grupių paskirstymas: I grupės miškų bus 2,6 proc., II grupės miškų – 18,1 proc., III grupės miškų – 8,5 proc., IV grupės miškų – 70,8 proc. Šiais pokyčiais būtų sudaroma galimybė draustinių miškų dalis ir

privačias saugomas vietas priskirti I miškų grupei, nuo miesto teritorijos ribos iki 1 km atstumu esančius III ir IV grupių miškus, kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškus ar jų dalis – IIB miškų grupei, III ir IV miškų grupių miškus, esančius Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“ patvirtintose Europos Bendrijos svarbos buveinėse, taip pat geologinių, geomorfologinių, hidrografinių draustinių miškus – IIA miškų grupei, o nacionalinių parkų ir draustinių miškų dalys nebūtų priskiriamos IV miškų grupei. Atsižvelgiant į tai, būtina Projekto 8 straipsnį tikslinti pagal šio nutarimo 1.2–1.9 papunkčius.

1.2. Įgyvendinant Vyriausybės programos 618, 641, 644, 688 punktų nuostatas, kuriomis siekiama stiprinti biologinės įvairovės apsaugą saugomose teritorijose, išsaugoti vertingiausias ir nykstančias miško ekosistemas, tikslinga keisti Projekto 8 straipsnio 3 dalyje pateiktą I miškų grupės apibūdinimą numatant galimybę draustinių miškų dalis priskirti ir I miškų grupei. Taip būtų sudarytos teisinės galimybės apsaugoti draustinių miškų dalis griežtesniu rezervatiniu režimu siekiant išvengti jose ūkinės veiklos.

1.3. Įgyvendinant Vyriausybės programos 644, 689, 692 punktų nuostatas, kuriose akcentuojamas saugomų teritorijų vertybių, vertingiausių ir nykstančių miško ekosistemų išsaugojimas ir atkūrimas, natūralių buveinių ir nykstančių rūšių apsauga ir atkūrimas saugomose teritorijose, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsauga, tikslinga Projekto 8 straipsnio 4 dalies 1 punkte pateikiamame IIA miškų grupės apibūdinime nurodyti, kad ši miškų grupė apima ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti ar atkurti, taip pat geologinių, geomorfologinių, hidrografinių draustinių miškus. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ patvirtintuose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tiksluose nurodomi plotai ir ekologiniai parametrai, kuriuos reikia pasiekti, kad atkūrimo tikslas būtų laikomas pasiektu. Šiuo tikslu būtina šiuos miškus priskirti ne žemesnei kaip IIA miškų grupei.

1.4. Įgyvendinant Vyriausybės programos 630 ir 632 punktų nuostatas, kuriomis siekiama apriboti plynuosius kirtimus saugomose teritorijose ir priemiestiniuose bei miesto teritorijoje esančiuose miškuose, tikslinga rekreaciniams miškams priskirti ir nuo miesto teritorijos ribos iki 1 km atstumu esančius miškus (priemiesčių miškus), šiems miškams taikant ūkininkavimo režimą. Atitinkamai reikalinga papildyti Projekto 8 straipsnio 4 dalies 2 punktą.

1.5. Kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškai ar jų dalys pagal savo funkcinę paskirtį atitinka IIB miškų grupei priskirtų miškų funkcinę paskirtį – formuoti ir išsaugoti geriausiai rekreacinius ar kitus socialinius, kultūrinius ir dvasinius visuomenės poreikius tenkinančius miškus ir miško aplinką, todėl atitinkamai tikslinga papildyti Projekto 8 straipsnio 4 dalies 2 punktą.

1.6. Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 ir 632 punktų nuostatas, kuriomis siekiama nustatyti sąžiningą ir tinkamą kompensavimo privačių miškų savininkams mechanizmą, būtina atsižvelgti į tai, kad, įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą, miško savininkams gali būti siūloma sudaryti apsaugos sutartis dėl privačios saugomos vietovės ir gauti kompensaciją už savanorišką gamtos vertybių išsaugojimą. Nustatomų privačių saugomų vietovių miškuose turi būti nustatoma ir miškų grupė, kurioje aplinkos apsaugos reikalavimai geriausiai

atitiktų sudarytos apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės nuostatas. Atsižvelgiant į tai, tikslinga keisti Projekto 8 straipsnio 8 dalį.

1.7. Siekiant pagreitinti ir supaprastinti miškų priskyrimo miškų grupėms procedūras, reikalinga paankstinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalimi keičiamo Projekto 8 straipsnio 3, 5 ir 6 dalių nuostatų dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos, kurių įsigaliojimas numatytas 2029 m. sausio 1 d., įsigaliojimą ir šias nuostatas perkelti į Projektą, pakeičiant Projekto 8 straipsnio 8 dalį ir Projekto 8 straipsnį papildant naujomis 9, 10 ir 11 dalimis.

Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalimi nauja redakcija išdėstyto Projekto 8 straipsnio 5 dalimi siūloma privataus miško savininką informuoti individualiai, jei, keičiant ir pakeitus miškų grupę, atsirastų papildomų veiklos apribojimų miške. Tikslinga nustatyti, kad privataus miško savininkas turi būti informuojamas apie visus pasikeitimus aplinkos ministro nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, būtina atitinkamai tikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalimi nauja redakcija išdėstyto Projekto 8 straipsnio 5 dalį.

Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalimi nauja redakcija išdėstyto Projekto 8 straipsnio 4 dalimi siūloma miškus miškų grupėms priskirti pagal Miškų registro informacinėje sistemoje įregistruotų miško žemės taksacinių sklypų ribas. Tikslinga atsisakyti šio pasiūlymo, nes miško žemės taksacinių sklypų ribos kinta, todėl naujai suformuotus sklypus tektų priskirti miškų grupėms, o tai netikslinga. Tikslingiau būtų formuoti atskirą miško grupių geografinių duomenų sluoksnį, atsietą nuo miško žemės taksacinių sklypų ribų. Taikant šią koncepciją, konkrečiame miško žemės taksaciniame sklype galėtų būti taikomi keli ūkininkavimo režimai.

1.8. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.7 papunktyje, ir į tai, kad šiuo nutarimu siekiama pagreitinti ir supaprastinti miškų priskyrimo miškų grupėms procedūras, tikslinga Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalimi keičiamo Projekto 3 straipsnio 5 dalies 2 punkto nuostatą, kad Vyriausybės įgaliotos institucijos (ši funkcija numatyta Valstybinei miškų tarnybai) ne tik rengia, bet ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus, perkelti į Projektą pakeičiant Projekto 3 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir šį punktą išdėstyti taip:

„2) rengia ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus;“.

1.9. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.1–1.8 papunkčiuose, būtina pakeisti Projekto 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Miškų tvarkymas ir miškų grupės

1. Lietuvos miškai tvarkomi taip, kad būtų užtikrinamas jų tvarumas vykstant klimato kaitai, atkūrimas, priežiūra, apsauga, išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, gyvybingumas, sveikumas, dirvožemių našumas, galimybė darniai atlikti aprūpinimo, reguliavimo, palaikymo ir kultūrinės miško ekosistemų funkcijas.

2. Pagal pagrindinę funkcinę paskirtį miškai skirstomi į grupes.

3. I grupė – rezervatiniai miškai: valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos teritorijose esančių gamtinių rezervatų ir rezervatinių apyribių miškai, draustinių miškų dalys. Pagrindinė funkcinė paskirtis – leisti vykti natūraliems procesams miškuose, formuoti sengirėms.

4. II grupė – specialios paskirties miškai:

1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių-zoologinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių draustinių miškai ar jų dalys, priešeroziniai miškai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalys, svarbios jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti ar atkurti, kiti didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis –

išsaugoti arba atkurti gyvybingas miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus su įvairiaamžiais, įvairiarūšiais arba gamtinę brandą pasiekusiais medynais, sengirėmis;

2) B – rekreaciniai miškai: miško parkai, miestų ir nuo miesto teritorijos ribos iki 1 km atstumu esantys miškai, kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškai ar jų dalys, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui ar kitoms socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti ir išsaugoti geriausiai rekreacinius ar kitus socialinius, kultūrinius ir dvasinius visuomenės poreikius tenkinančius miškus ir miško aplinką.

5. III grupė – apsauginiai miškai: genetinių draustinių ar jų dalių, atkuriamųjų ir genetinių sklypų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai, nacionalinių parkų miškai, nepriskirti I ir II miškų grupėms. Pagrindinė funkcinė paskirtis – formuoti aplinkos sąlygoms atsparius ir produktyvius medynus, galinčius geriausiai atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.

6. IV grupė – ūkiniai miškai – miškai, nepriskirti I, II, III grupėms:

1) A – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – laikantis aplinkosaugos reikalavimų formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną ir (ar) atlikti kitas ekonominę naudą teikiančias miško ekosistemų funkcijas;

2) B – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis – auginant greitai augančias medžių rūšis gauti kuo daugiau medienos. Tai miškai, kuriuose taikant spartaus augimo technologijas auginami greitai augančių medžių rūšių medynai. Šiems miškams priskiriami tik tos pačios amžiaus klasės medynai, kurių kirtimų rotacija ne trumpesnė kaip 20 metų.

7. Draustinių miškų dalys, vadovaujantis saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, gali būti priskiriamos skirtingoms miškų grupėms.

8. Privačios saugomos vietovės miškai priskiriami I–IV miškų grupėms pagal privačios saugomos vietovės savininko pasiūlymus, pagrįstus apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės, sudarytos Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka, nuostatomis.

9. Miškai, išskyrus privačios saugomos vietovės miškus, miškų grupėms priskiriami vadovaujantis Vyriausybės tvirtinamais miškų grupių normatyvais ir miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, atsižvelgiant į saugomų teritorijų steigimo tikslus. Vyriausybės įgaliota institucija rengia ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus Vyriausybės nustatyta tvarka. Miškų priskyrimo miškų grupėms planai rengiami savivaldybės teritorijai. Miškų priskyrimo miškų grupėms planai nerengiami, jei saugomose teritorijose esančius miškus priskirti miškų grupėms nustatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose arba privačios saugomos vietovės miško savininkas pateikia pasiūlymą, pagrįstą apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės, sudarytos Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka, nuostatomis.

10. Parengtas miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektas skelbiamas Vyriausybės įgaliotos institucijos ir savivaldybės interneto svetainėse, informuojant, kada ir koku adresu galima teikti pasiūlymus dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Apie keičiamą miško grupę privačių miškų savininkai informuojami individualiai aplinkos ministro nustatyta tvarka. Vyriausybės įgaliota institucija, pasibaigus susipažinimo su miškų priskyrimo miškų grupėms plano projektu terminui, organizuoja viešą šio plano projekto svarstymą.

11. Miškai turi būti priskiriami miškų grupėms ne vėliau kaip per 3 metus nuo miško žemės taksacinių sklypų įregistravimo Miškų registro informacinėje sistemoje. Apie pasikeitusią miško grupę privačių miškų savininkai informuojami individualiai aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

1.10. Atsižvelgiant į tai, kad III miškų grupei priskiriami miško kelių ir apsaugos zonų miškai ir juos tvarkyti būtina siekiant užtikrinti tinkamą apsaugos režimą ir numatant galimybę juos prižiūrėti vykdant specialiuosius miško kirtimus, tikslinga pakeisti Projekto 2 straipsnio 54 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 55 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„55. **Specialusis miško kirtimas** – miško kirtimas, kuriuo siekiama formuoti kraštovaizdį, išsaugoti ir atkurti genetiškai vertingas miško medžių populiacijas miško medžių genetiniuose draustiniuose, genetiniuose ir sėkliniuose medynuose, klonų rinkiniuose, išsaugoti ar atkurti biologinę įvairovę, vykdyti selekciją bandomųjų miško medžių želdinių plotuose, sėklinėse miško medžių plantacijose, ruošti sėklas sėklinės miško bazės objektuose, vykdyti biotechnines priemones, gerinančias natūralias laukinių gyvūnų gyvenamosios aplinkos sąlygas, pertvarkyti medynus ir krūmynus, tvarkyti ir atkurti mišką žuvusiuose medynuose, šalinti avarijų padarinius, prižiūrėti miško kelius ir apsaugos zonas.“

1.11. Atsižvelgiant į Vyriausybės programos 630, 632, 644 punktų nuostatas, šio nutarimo 1.1–1.10 papunkčius, atliepian visuomenės lūkesčius dėl plynųjų miško kirtimų mažinimo, įvertinus, kad, didėjant plynųjų miško kirtimų plotui, intensyvesni mikroklimato sąlygų pakitimai kirtavietėje labiau neigiamai veikia naujos miško kartos augimą, tikslinga sustiprinti miškų apsaugą ir apriboti pagrindinius miško kirtimus saugomose teritorijose esančiuose miškuose, mažinti maksimalų leistiną plynųjų pagrindinių miško kirtimų plotą IVA miškų grupės miškuose iki 4 ha. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5, 6 ir 7 punktuose apibrėžtais teisėkūros efektyvumo, aiškumo ir sistemiškumo principais, tikslinga visus miško kirtimų draudimus nustatyti Lietuvos Respublikos specialųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, kuris nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (įskaitant veiklos apribojimus, draudimus) tiek saugomose teritorijose, tiek miško žemėje. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pakeisti Projekto 18 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais.“

1.12. Siekiant išvengti rizikų dėl procedūrinių klaidų, nepakankamo kiekvienos situacijos įvertinimo ir sprendimų, priimamų neįvertinus visų reikšmingų aplinkybių, siekiant užtikrinti tiek procedūrų teisėtumą, tiek miško ekosistemų apsaugą, kai miško kirtimus numatoma vykdyti saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje, tikslinga nustatyti ilgesnį leidimo kirsti mišką išdavimo terminą – 20 darbo dienų nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Siekiant išvengti medžių ligų ar miško kenkėjų plitimo, reikia numatyti galimybę sanitariniams miško kirtimams (įskaitant sanitarinius miško kirtimus saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje) vykdyti privalomą leidimą kirsti mišką išduoti per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Jei prašymas pateiktas nesilaikant aplinkos ministro nustatytos leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos, Vyriausybės įgaliota institucija per 3 darbo dienas nuo tokio prašymo ir dokumentų gavimo gali paprašyti prašymą pateikusį asmenį patikslinti prašymą ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus per ne trumpesnę kaip 5 darbo dienas ir ne ilgesnį kaip 2 mėnesiai terminą. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalimi keičiamo Projekto 19 straipsnio 4 dalies nuostatų pakeitimo įsigaliojimo terminas sutampa su šio nutarimo 1.33 papunktyje siūlomu Įstatymo projekto įsigaliojimo terminu – 2027 m. sausio 1 d., tikslinga Įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalimi keičiamo Projekto 19 straipsnio 4 dalies nuostatas dėl leidimų kirsti išdavimo tvarkos pakeitimo perkelti į Projektą pakeičiant Projekto 19 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Vadovaujantis šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, leidimas kirsti mišką turi būti išduodamas per 10 darbo dienų nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Kai miško kirtimus numatoma vykdyti saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje, leidimas kirsti mišką išduodamas per 20 darbo dienų nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Kai numatoma vykdyti sanitarinius miško kirtimus siekiant išvengti medžių ligų ar miško kenkėjų plitimo (įskaitant sanitarinius miško kirtimus saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje), leidimas kirsti mišką išduodamas per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Jei prašymas pateiktas nesilaikant aplinkos ministro nustatytos leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos, Vyriausybės įgaliota institucija per 3 darbo dienų nuo tokio prašymo ir dokumentų gavimo paprašo prašymą pateikusį asmenį patikslinti prašymą ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato terminą, ne trumpesnį kaip 5 darbo dienos ir ne ilgesnį kaip 2 mėnesiai, per kurį jis turi patikslinti prašymą ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus. Terminas išduoti leidimą kirsti mišką skaičiuojamas nuo visų dokumentų pateikimo dienos. Leidimas kirsti mišką išduodamas, jei nėra šio straipsnio 5 dalyje nurodytų leidimo neišdavimo pagrindų. Jei leidimas kirsti mišką neišduodamas per šio įstatymo nustatytą terminą, laikoma, kad leidimas neišduotas.“

1.13. Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 ir 632 punktų nuostatas, tikslinga patikslinti Projekto 11 straipsnio 3 dalį numatant galimybę kompensacijas išmokėti privačių miškų savininkams, kai jų miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl uždraudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai. Kompensacijos dydis būtų apskaičiuojamas ir išmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Kompensacijos dydis būtų apskaičiuojamas įvertinus nuostolius, patirtus uždraudus plynuosius pagrindinius miško kirtimus, pajamas, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, vidutinės medienos ruošos sąnaudas ir galimybes vykdyti kitus miško kirtimus. Nebus vertinamos miškų atkūrimo, priežiūros ir jaunuolynų ugdymo sąnaudos, kaip siūloma Projekto 11 straipsnio 3 dalimi, nes kompensacijos išmokamos ne kai draudžiami visi pagrindiniai miško kirtimai, o kai draudžiami tik plynieji pagrindiniai miško kirtimai ir galima vykdyti neplynuosius pagrindinius miško kirtimus. Bus vertinamas miško kirtimų atidėjimo laikotarpis ir dėl jo susidariusios papildomos sąnaudos, taip pat dėl kitų miško kirtimų būdų taikymo atsiradusios papildomos sąnaudos. Preliminariais skaičiavimais, lėšų poreikis kompensacijoms, išmokamoms už nustatytus veiklos apribojimus miškuose, būtų 62,1 mln. eurų. Kompensacijos būtų išmokamos įsigaliojus įstatymui. Atsižvelgiant į sumažėjusį lėšų poreikį kompensacijoms išmokėti ir į privačių miškų savininkų lūkesčius gauti kompensaciją greičiau nei per 20 metų, tikslinga nustatyti, kad kompensacijos mokamos dalimis kiekvienais metais ne ilgiau kaip 5 metus (vietoj siūlytų 20 metų), kai kompensacijos dydis yra 10 000 eurų ir daugiau. Šis kompensacijos išmokėjimo laikotarpis siejamas su grupinių atvejinių ir atrankinių pagrindinių miško kirtimų vykdymo atidėjimo laikotarpiu. Pažymėtina, kad kompensacijos už saugomose teritorijose esančiuose miškuose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų teritorijų įstatyme nustatyta tvarka, todėl šio nutarimo 4 punktu teikiami atitinkami pakeitimai. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.13.1. pakeisti Projekto 11 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams, kurių miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl visam laikui uždraudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas įvertinus nuostolius, patirtus uždraudus plynuosius pagrindinius miško kirtimus, pajamas, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, vidutinės medienos ruošos sąnaudas ir galimybes vykdyti kitus miško kirtimus. Prašymą privataus miško savininkas gali pateikti

ne anksčiau, nei medynas pasiekia pagrindinių miško kirtimų amžių, taikytą iki miškų grupės pakeitimo.“;

1.13.2. pakeisti Projekto 11 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytų kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Prašymus išmokėti kompensaciją nagrinėja, sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo priima, kompensacijas išmoka Vyriausybės įgaliota institucija. Kompensacijos išmokamos per vienerius metus, kai kompensacijos dydis yra iki 10 000 eurų, arba mokamos dalimis kiekvienais metais ne ilgiau kaip 5 metus, kai kompensacijos dydis yra 10 000 eurų ir daugiau, nuo administracinio sprendimo išmokėti kompensaciją priėmimo.“

1.14. Įgyvendinant Vyriausybės programos 639 punktą, kuriuo siekiama tobulinti valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – miškų urėdija) veiklą ir jos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijus lygiavertį prioritetą teikiant ekologinių, socialinių ir ekonominių miškų funkcijų balansui, vystant įvairiapusių ekosisteminių paslaugų paketą bei gaunamų pajamų iš ekonominės veiklos pakankumą, taip pat siekiant diversifikuoti miškų urėdijos veiklą ir pajamas, būtina į kompleksinės miškų ūkio veiklos sąvoką įtraukti veiklą, susijusią su miško ekosistemų funkcijų vykdymo užtikrinimu ir palaikymu, ir nustatyti, kad miškų urėdija užtikrina valstybinių miško ekosistemų funkcijų įvairovę ir plėtrą, lygiavertį prioritetą teikiant miško ekosistemų ekologinėms, socialinėms ir ekonominėms funkcijoms – vykdo ne tik ekonomiškai naudingiausias, bet ir socialiai bei ekologiškai vertingas veiklas valstybiniuose miškuose ir taip užtikrina papildomą miškų teikiamą naudą visuomenei. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.14.1. pakeisti Projekto 2 straipsnio 10 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 11 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„11. **Kompleksinė miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, racionalų miško išteklių naudojimą, medienos ruošą ir prekybą mediena, miško ištekliais ir biokuru, taip pat miško ekosistemų funkcijų vykdymo užtikrinimą ir palaikymą, gamtos vertybių apsaugą, gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimą, miško infrastruktūros įrengimą ir priežiūrą.“;

1.14.2. pakeisti Projekto 4 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) užtikrina valstybinių miško ekosistemų funkcijų įvairovę ir plėtrą lygiavertį prioritetą teikiant miško ekosistemų ekologinėms, socialinėms ir ekonominėms funkcijoms;“.

1.15. Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punktą, kuriuo siekiama diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 metų bent iki 35 proc., taip pat Nacionalinę aplinkos apsaugos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“, kurios viena iš prioritetinių aplinkos apsaugos politikos sričių yra klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių ir kurioje numatyta iki 2030 m. šalies miškingumą padidinti iki 35 proc., turi būti numatyta, kad šalies miškingumo didinimas yra viena iš svarbiausių miškų urėdijos atliekamų valstybinių funkcijų. Projekto 4 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad miškų urėdijai, saugomų teritorijų direkcijoms, savivaldybėms ir kitiems juridiniams asmenims valstybinės žemės sklypai miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė perduodama patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais ar Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo sprendimais valstybinėms funkcijoms atlikti Lietuvos Respublikos žemės įstatyme nustatyta tvarka. Tačiau ši nuostata prieštarauja Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatai. Siekiant suvienodinti šias Projekto nuostatas su minėtomis Žemės įstatymo nuostatomis, reikia nustatyti, kad valstybinės žemės sklypai turi būti perduodami patikėjimo teise tik Vyriausybės nutarimais, o miškų urėdija vykdo veiklą jai patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais perduotuose

valstybinės žemės sklypuose miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė. Nacionalinė žemės tarnyba kasmet iš privačių asmenų nuperka 80–100 ha ne miško žemės sklypų miškui veisti, kurie turi būti perduodami patikėjimo teise miškų urėdijai, nes ji negali veisti miško, kol šie ne miško žemės sklypai neperduoti jai patikėjimo teise. Tik po miško įveisimo miškų urėdija šiuos žemės sklypus įregistruoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre kaip miško žemės sklypus. Todėl būtina nustatyti, kad miškų urėdijai patikėjimo teise gali būti perduodami valstybinės žemės sklypai miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė. Ši problema taip pat kyla, kai Nacionalinė žemės tarnyba miškų urėdijai žemės reformos žemėtvarkos projektuose formuoja naujus valstybinės ne miško žemės sklypus miškui veisti buvusiose žemės ūkio naudmenose ir teikia Vyriausybei perduoti patikėjimo teise miškų urėdijai. Atsižvelgiant į tai ir į šio nutarimo 1.16 papunktį, siekiant aiškumo, tikslinga numatyti, kad miškų urėdija vykdytų kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais perduotuose valstybinės žemės sklypuose, skirtuose miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, Vyriausybės nustatyta tvarka kariniuose poligonuose, karinio mokymo teritorijose esančioje valstybinėje miško žemėje, kai joje nevyksta mokymai ar pratybos, ir kituose valstybinės miško žemės plotuose, kuriuose Vyriausybės nutarimais pavesta vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą. Taip pat būtina miškų urėdijai sudaryti sąlygas savo lėšomis pirkti valstybės vardu privačius žemės sklypus miškui įveisti. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.15.1. pakeisti Projekto 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinės žemės sklypus, skirtus miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, patikėjimo teise valdo miškų urėdija, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybės, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) ir kiti juridiniai asmenys. Šiems subjektams (išskyrus Nacionalinę žemės tarnybą) valstybinės žemės sklypai, skirti miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, patikėjimo teise perduodami Vyriausybės nutarimais valstybinėms funkcijoms atlikti Žemės įstatyme nustatyta tvarka arba miškų urėdija veikia valstybės vardu valstybei įsigyjant nuosavybės privačius žemės sklypus, skirtus miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, šiame įstatyme nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti.“;

1.15.2. pakeisti Projekto 4 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Miškų urėdija vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais perduotuose valstybinės žemės sklypuose, skirtuose miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, Vyriausybės nustatyta tvarka kariniuose poligonuose, karinio mokymo teritorijose esančioje valstybinėje miško žemėje, kai joje nevyksta mokymai ar pratybos, ir kituose valstybinės miško žemės plotuose, kuriuose Vyriausybės nutarimais pavesta vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą, taip pat atlieka šias valstybines funkcijas:“;

1.15.3. papildyti Projekto 4 straipsnio 2 dalį nauju 8 punktu:

„8) didina šalies miškingumą.“

1.16. Įgyvendinant Vyriausybės programos 640 punktą, kuriuo siekiama užtikrinti visų valstybinių miškų, rezervuotų, bet nepanaudotų nuosavybės teisėms atkurti, įveiklinimą racionaliausiu, didžiausią socialinę, ekologinę ir ekonominę vertę visuomenei kuriančiu būdu (perduodant juos valdyti miškų urėdijai), siūloma miškų urėdijai pavesti vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą laisvos valstybinės žemės fonde esančioje nepanaudotoje nuosavybės teisėms atkurti valstybinėje miško žemėje, kuri ribojasi su valstybinės reikšmės miškais, nepriklausomai nuo miško žemės ploto, miško žemėje, patenkančioje į saugomas teritorijas, miško žemės plotuose, kuriuose yra žinomos Europos Bendrijos svarbos buveinės ir saugomų rūšių radavietės, taip pat rekreacinių zonų teritorijose pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos parengtas šių miško žemės plotų schemas pakeičiant Projekto 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstant taip:

„4. Miškų urėdija vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą laisvos valstybinės žemės fonde esančioje nepanaudotoje nuosavybės teisėms atkurti valstybinėje miško žemėje, kuri ribojasi

su valstybinės reikšmės miškais, nepriklausomai nuo miško žemės ploto, miško žemėje, patenkančioje į saugomas teritorijas, miško žemės plotuose, kuriuose yra nustatytos Europos Bendrijos svarbos buveinės ir saugomų rūšių radavietės, taip pat rekreacinių zonų teritorijose pagal Vyriausybės įgalios institucijos parengtas šių miško žemės plotų schemas. Tarp privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpusiuose ne didesniuose kaip 3 hektarų miško žemės plotuose, atitinkančiuose Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą įsiterpusio žemės ploto sąvoką, suformuoti žemės sklypai privačion nuosavybėn be aukciono Vyriausybės nustatyta tvarka parduodami besiribojančių žemės sklypų savininkams neatsižvelgiant į Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eilę. Įsiterpusiame žemės plote suformuotas žemės sklypas, jį pardavus besiribojančio žemės sklypo savininkui, privalomai sujungiamas su pagrindiniu besiribojančiu žemės sklypu. Kita nuosavybės teisėms atkurti nepanaudota valstybinė miško žemė Vyriausybės nustatyta tvarka parduodama aukcionuose, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.“

1.17. Projekto 7 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatyta, kad bendrosioms miško reikmėms skirtos lėšos naudojamos miškų inventorizacijai vykdyti, miškams apskaityti, stebėti, o Projekto 7 straipsnio 2 dalies 11 punkte – kad viešosios paskirties rekreacijai skirtiems miško žemės sklypams, taip pat miestų miškams prižiūrėti, saugoti ir tvarkyti. Tačiau šiuose punktuose išvardytos reikmės neapima miškų monitoringo vykdymo, medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizacijos, savivaldybių ir saugomų teritorijų direkčių valdomos miško žemės sklypų miškotvarkos projektų rengimo, miestelių teritorijose esančių valstybinių miškų priežiūros, tvarkymo ir apsaugos. Miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys miškai nuo 2024 m. sausio 1 d. patikėjimo teise valdomi, naudojami ir disponuojami savivaldybių. Dalies miestų ir miestelių teritorijose esančių miškų kadastriniai matavimai neatlikti, todėl savivaldybėms sudėtingiau tinkamai pritaikyti miestų ir miestelių miškus gyventojų poreikiams, vykdyti viešosios rekreacijos organizavimo darbus. Galimybė bendrosioms miško reikmėms skirtomis lėšomis finansuoti medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizaciją svarbi įgyvendinant ir Vyriausybės programos 629 punktą, kuriuo siekiama diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 metų bent iki 35 proc., tobulinti savaime apželiančių ir naujai įveistų miškų plotų pripažinimo miškais tvarką. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, tikslinga:

1.17.1. pakeisti Projekto 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) miškų inventorizacijai, monitoringui vykdyti, miškams apskaityti, medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizacijai;“;

1.17.2. pakeisti Projekto 7 straipsnio 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) viešosios paskirties rekreacijai skirtiems miško žemės sklypams, taip pat miestų ir miestelių teritorijų ribose esantiems valstybiniais miškams prižiūrėti, saugoti ir tvarkyti, savivaldybių ir saugomų teritorijų direkčių valdomų miškų miškotvarkos projektams rengti;“.

1.18. Projekte neaiškiai reglamentuota valstybinė miškų apskaita, vartojamos skirtingos sąvokos „miškų apskaita“, „miško žemės apskaita“, „apskaita“, todėl lieka neaiškus šių sąvokų turinys ir tarpusavio santykis. Atsižvelgiant į tai, reikalinga patikslinti šių sąvokų vartojimą, atitinkamai patikslinti miškotvarkos ir nacionalinės miškų inventorizacijos sąvokas ir apibrėžti valstybinę miškų apskaitą. Valstybinės miškų apskaitos pagrindinis tikslas – apibendrinti informaciją apie miško išteklius, jų kokybę, gamtinę ir ūkinę būklę. Ši apskaita rengiama kiekvienais metais pagal atliekant miškų inventorizaciją sausio 1 dieną nustatytą miškų būklę. Pagrindiniai valstybinės miškų apskaitos rodikliai – tai miško žemės plotai, miško žemės plotai pagal miškų grupes, medynų vidutinės charakteristikos pagal miškų nuosavybę, medynų tūriai ir prieaugiai, brandžių medynų ištekliai, miško kirtimai ir medynuose sukaupiti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai, tačiau

valstybinės miškų apskaitos konkretų turinį ir jos tvarką galėtų nustatyti aplinkos ministras. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.18.1. pakeisti Projekto 2 straipsnio 28 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 29 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„29. **Miškotvarka** – miškų ūkio planavimo sistema, apimanti miškų inventorizaciją ir miško išteklių įvertinimą, miškų būklės, naudojimo ir ūkinės veiklos analizę, veiklos miškuose organizavimą.“;

1.18.2. pakeisti Projekto 2 straipsnio 40 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 41 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„41. **Nacionalinė miškų inventorizacija** – Lietuvos miškų inventorizacija, atliekama naudojant matavimo barelių tinklą ir statistiniais metodais nustatant svarbiausius miškų būklės ir jų kaitos rodiklius šalyje ar regione.“;

1.18.3. papildyti Projekto 2 straipsnį nauja 57 dalimi:

„57. **Valstybinė miškų apskaita** – Lietuvos miško išteklius apibūdinančių kiekybinių ir kokybinių rodiklių visuma, parengta miškų inventorizacijos pagrindu, leidžianti reguliariai įvertinti gamtinę ir ūkinę šalies miškų būklę, racionaliai juos valdyti, naudoti, atkurti ir gerinti.“;

1.18.4. pakeisti Projekto 3 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) atlieka nacionalinę miškų inventorizaciją ir valstybinę miškų apskaitą, rengia ir skelbia oficialiąją miškų statistiką.“;

1.18.5. pakeisti Projekto 12 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**12 straipsnis. Miškų inventorizacija ir valstybinė miškų apskaita**“;

1.18.6. pakeisti Projekto 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Miškų inventorizacija skirstoma į nacionalinę miškų inventorizaciją ir miškų sklypų inventorizaciją:

1) Nacionalinė miškų inventorizacija skirta miškų būklės stebėsenai ir strateginiam miškų sektoriaus planavimui pagal miškų būklės ir jų kaitos rodiklius šalies arba regionų ir administracinių vienetų mastu. Nacionalinė miškų inventorizacija vykdoma aplinkos ministro nustatyta tvarka pagal statistiniais metodais pagrįstą atrankos schemą, naudojant matavimo barelių tinklą. Nacionalinės miškų inventorizacijos duomenys yra vieši, išskyrus matavimo barelių vietas ir kitus jų padėti atskleidžiančius duomenis.

2) Miškų sklypų inventorizacija skirta miško žemės taksaciniais sklypams nustatyti ir jų duomenims tikslinti, miškotvarkos projektams rengti ir miškų ūkio veiklai planuoti. Miškų sklypų inventorizacijos tvarką nustato aplinkos ministras. Miškų sklypų inventorizacija atliekama valstybės, miškų savininkų ir valstybinio miško valdytojų lėšomis.“;

1.18.7. papildyti Projekto 12 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Valstybinė miškų apskaita rengiama kiekvienais metais pagal atliekant miškų inventorizaciją sausio 1 dieną nustatytą miškų būklę. Valstybinės miškų apskaitos turinį ir tvarką nustato aplinkos ministras.“

1.19. Projekto 14 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad miškotvarkos projektai turi būti rengiami pagrindiniams miško kirtimams vykdyti žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima 10 hektarų ar didesnę plotą. Tačiau Projekto 9 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad privataus miško savininkams dešimtmečio pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma miškotvarkos projekte. Pagal Projektu siūlomą šį reguliavimą, sudėtinga dešimtmečio pagrindinių miško kirtimų normą nustatyti, kai miškotvarkos projektas nereikalingas. Tokiu atveju, pagal Projekto 9 straipsnio 8 dalyje siūlomas nuostatas, pagrindinių miško kirtimų norma privataus miško savininkams būtų apskaičiuojama pagal

metodiką, kurią tvirtina aplinkos ministras. Siekiant Projekto nuostatų suderinamumo ir išvengti galimų administracinę naštą sukeliančių aplinkybių, reikia išbraukti Projekto 9 straipsnio 7 dalį.

1.20. Įgyvendinant Nacionalinio susitarimo dėl miškų nuostatą „užtikrinti laisvą lankymąsi visuose miškuose, kartu pripažįstant privačių miškų savininkų teisėtus lūkesčius dėl saugumo ir įgyvendinti nuosavybės teises, kad nebūtų tiesiogiai trikdomas savininko privatumas ar trukdoma įstatymais numatyta veikla“, tikslinga nustatyti reikalavimus, susijusius su privačių miškų savininkų saugumo ir nuosavybės teisių įgyvendinimo lūkesčiais, kai miško lankytojai lankosi miškuose ir (ar) naudojami privataus miško savininko sukurta rekreacine infrastruktūra. Šiuos lūkesčius įgyvendinti tikslingiau privataus miško savininko draudimu – taip privačių miško savininkams ir miško lankytojams bendrauti būtų aiškiau. Siekiant išvengti sąvokų vartojimo dviprasmiškumo ir aiškiau reglamentuoti asmenų lankymosi miške tvarką, tikslinga Projekto 10 straipsnio 1 ir 4 dalis papildyti nuostatomis, kad lankymasis miške apima ir rekreaciją. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.20.1. pakeisti Projekto 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenys, prisiimdami atsakomybę už savo ir savo turto saugumą, turi teisę lankytis, įskaitant rekreaciją, visų nuosavybės formų miškuose, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Lankymosi miške tvarką nustato aplinkos ministras.“;

1.20.2. pakeisti Projekto 10 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Lankymosi, įskaitant rekreaciją, reikalavimai ir išimties saugomose teritorijose esančiuose miškuose nustatyti Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Vyriausybės ar aplinkos ministro tvirtinamuose atitinkamų saugomų teritorijų nuostatuose.“;

1.20.3. išbraukti Projekto 10 straipsnio 7 dalį;

1.20.4. pakeisti Projekto 10 straipsnio 8 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 10 straipsnio 7 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„7. Asmenys privačiuose miškuose gali naudotis privataus miško savininko miške sukurta ar įrengta rekreacine infrastruktūra, jei privataus miško savininkas to nedraudžia. Naudojimosi privataus miško savininko miške sukurta rekreacine infrastruktūra reikalavimai nustatomi lankymosi miške tvarkoje.“

1.21. Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punkto nuostatas, kuriomis siekiama tobulinti savaime apželiančių ir naujai įveistų miškų plotų pripažinimo miškais tvarką, taip pat siekiant aiškiau reglamentuoti medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės plotų inventorizacijos ir įregistravimo Miškų registro informacinėje sistemoje procesą, tikslinga:

1.21.1. pakeisti Projekto 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atliekant miškų ir ne miško žemėje augančių medžių savaiminukų inventorizaciją, privačių miškų savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo leisti patekti į jų valdomus žemės sklypus ir suteikti miškų inventorizacijai atlikti reikiamą informaciją.“;

1.21.2. pakeisti Projekto 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė inventorizuojama ir registruojama Miškų registro informacinėje sistemoje kaip miško žemės taksacinis sklypas aplinkos ministro nustatyta tvarka. Valstybinė medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė registruojama Miškų registro informacinėje sistemoje, kai medžių savaiminukų vidutinis amžius – ne mažesnis kaip 10 metų, privati – kai to prašo žemės savininkas.“

1.22. Projekte netiksliai traktuojamos plantacinių miškų ir plantacinių želdinių sąvokos. Atsižvelgiant į Projekto 2 straipsnio 14 dalyje pateiktą termino „miškas“ apibrėžtį, mišku nelaikomi tik trumpos (iki 20 metų) rotacijos plantaciniai želdiniai, tačiau pagal Projekto 2 straipsnio 47 dalyje pateiktą termino „plantaciniai želdiniai“ apibrėžtį, nepriklausomai nuo rotacijos trukmės,

plantaciniais želdiniais laikomi visi greitai augančių medžių ar krūmų, skirtų prekybinei medienai, energetinei žaliavai ar kitoms reikmėms, želdiniai, auginami ne miško žemėje. Be to, pagal Projekto 2 straipsnio 14 dalyje pateiktą termino „miškas“ apibrėžtį, kelio juostoje įveisti želdiniai nelaikomi mišku, tačiau ir savaime išaugę medžiai ir krūmai neturėtų būti laikomi mišku. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.22.1. pakeisti Projekto 2 straipsnio 14 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 15 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„15. **Miškas** – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, kuriame yra pagrindinis miško ekosistemos elementas – medynas arba kuriame jo laikinai nėra (kirtavietės, žuvę medynai, miško krūmynai, miško želdiniai ir (ar) žėliniai). Mišku nelaikomi kapinėse ir kelio juostose augantys medžiai ir krūmai, viešosios geležinkelio infrastruktūros ir valstybinės reikšmės kelių valdytojo patikėjimo teise valdomuose ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose augantys medžiai ir krūmai, siauros – iki 10 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai ir krūmai, taip pat želdynai, sodai, plantaciniai želdiniai ir žėliniai.“;

1.22.2. pakeisti Projekto 2 straipsnio 47 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 48 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„48. **Plantaciniai želdiniai ir žėliniai** – greitai augančių medžių ar krūmų, skirtų prekybinei medienai, energetinei žaliavai ir kitoms reikmėms, želdiniai ir žėliniai, kurie auginami ne miško žemėje ir jų kirtimų rotacija – iki 20 metų.“

1.23. Projekto 13 straipsnio 1 dalis dubliuoja Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą, o Projekto 13 straipsnio 6 dalis dubliuoja Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 46 straipsnio 1 dalį, todėl tikslinga šių Projekto nuostatų atsisakyti. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad įstatyme, kuriuo inicijuojamas registro kūrimas, be kita ko, nurodomas registrą sudarantis duomenų rinkinys ar duomenų rinkiniai. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pakeisti Projekto 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Miškų registras ir Miškų registro informacinė sistema

1. Miškų registro objektas – miško žemės taksacinis sklypas. Miško žemės taksacinių sklypų kadastro duomenų nustatymo, atnaujinimo tvarką nustato aplinkos ministras.

2. Subjektai, turintys teisę teikti prašymus įregistruoti, išregistruoti ar pakeisti Miškų registro objektų duomenis Miškų registro informacinėje sistemoje:

- 1) miško valdytojai;
- 2) miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis inicijavę ar organizavę asmenys;
- 3) Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Miškų registro informacinėje sistemoje tvarkomi miško žemės taksacinius sklypus apibūdinantys kadastro duomenų rinkiniai. Miškų registro informacinėje sistemoje tvarkomus duomenų rinkinius sudarantys duomenys detalizuojami šio registro informacinės sistemos nuostatuose.

4. Miškų registro informacinės sistemos ir joje tvarkomų duomenų, įskaitant asmens duomenis, valdytoja yra Aplinkos ministerija.

5. Miškų registro informacinėje sistemoje objektai įregistruojami ir jų duomenys pakeičiami per 20 darbo dienų nuo jų nustatymo ir (arba) patvirtinimo dienos.

6. Miškų registro informacinėje sistemoje duomenys tvarkomi siekiant užtikrinti miško žemės kokybinę ir kiekybinę apskaitą. Miškų registro informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys, išskyrus asmens duomenis, yra vieši. Miškų registro informacinės sistemos duomenys teikiami laikantis

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 28 straipsnio 11 dalyje nurodytų apribojimų, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 5 straipsnyje apibrėžtų asmens duomenų tvarkymo principų ir 6 straipsnyje nustatytų asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygų ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 3 straipsnyje nustatytus asmens kodo tvarkymo ypatumus.

7. Miškų registro informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys atveriami pakartotinai naudoti, išskyrus asmens duomenis ir duomenis, susijusius su visuomenės ir viešuoju saugumu.“

1.24. Įgyvendinant Vyriausybės programos 626 punkto nuostatas, kuriomis siekiama sukurti biologinės įvairovės genetinių išteklių saugyklos, stiprinti nacionalinių duomenų bazių, skirtų biologinės įvairovės ir ekosistemų būklei stebėti, palaikymą ir plėtrą, ir siekiant efektyviai valdyti ir tvarkyti duomenis apie šalies augalų genetinius išteklius ir dauginamąją medžiagą, tikslinga sujungti Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą ir Augalų nacionalinių genetinių išteklių informacinę sistemą į vieną konsoliduotą informacinę sistemą – Augalų genetinių išteklių ir dauginamosios medžiagos informacinę sistemą. Sistemos sujungimas būtų įgyvendinamas užtikrinant informacinių sistemų sąveikumą, duomenų rinkinių standartizavimą, saugumą bei atitiktį Europos Sąjungos teisės aktams, įskaitant 1999 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyvą [1999/105/EB](#) dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga ir Lietuvos Respublikos augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymo 16 straipsnį. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.24.1. pakeisti Projekto 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Genetiniams miško medžių ištekliams priskiriami rinktiniai ir elitiniai medžiai, medžių klonai, įvertintos vietinės miško medžių populiacijos ir jų dalys, pavieniai medžiai ir jų grupės, miško medžių reprodukcinės dalys (sėklos, žiedadulkės, gemalai, meristeminiai audiniai, pumpurai ir ūgliai). Genetiniai miško medžių ištekliai saugomi miško medžių genetiniuose draustiniuose, genetiniuose ir sėkliniuose medynuose, klonų rinkiniuose. Duomenys apie genetinius miško medžių išteklius tvarkomi Augalų genetinių išteklių ir dauginamosios medžiagos informacinėje sistemoje, kurios valdytoja ir joje tvarkomų duomenų, įskaitant asmens duomenis, valdytoja yra Vyriausybės įgaliota institucija. Augalų genetinių išteklių ir dauginamosios medžiagos informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys detalizuojami šios informacinės sistemos nuostatuose. Miško medžių reprodukcinės dalys saugomos augalų genetinės medžiagos saugyklose. Genetiniai miško medžių ištekliai skirti miško medžių genetinei įvairovei išsaugoti ir naudojami selekcijai, sėklinei miško bazei kurti, moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, miškams įveisti ir atkurti. Genetiškai vertingos miško medžių populiacijos arba jų dalys miško medžių genetiniuose draustiniuose, sėkliniuose ir genetiniuose medynuose jų kilmės vietose (*in situ*) saugomi ir atkuriami taikant dinaminį metodą – specialiaisiais miško kirtimais ir miško atkūrimo priemonėmis formuojant saugomos medžių rūšies populiacijos įvairiaamžius medynus, vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimais.“;

1.24.2. pakeisti Projekto 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sėklinė miško bazė kuriama ir tvarkoma genetiniu, selekciniu ir ekologiniu pagrindu, laikantis aplinkos ministro tvirtinamų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų. Miško dauginamoji medžiaga turi būti ruošama sėklinės miško bazės objektuose, apie kuriuos duomenys tvarkomi Augalų genetinių išteklių ir dauginamosios medžiagos informacinėje sistemoje.“

1.25. Siekiant, kad miškai būtų atkuriami laiku ir kokybiškai, atsižvelgiant į tai, kad IV miškų grupės miškų tikslas – auginti ir formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną ir

(ar) atlikti kitas ekonominę naudą teikiančias miško ekosistemų funkcijas, būtina IVA miškų grupės miškuose vietoje mažo našumo IV, V, Va ir Vb bonitetų medynų auginti produktyvius ir atsparius medynus, didinti jų ekonominę naudą. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

1.25.1. papildyti Projekto 2 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. **Bonitetas** – nuo miško augavietės sąlygų ir medžių genetinių savybių priklausantis medyno našumo rodiklis, nustatomas pagal vidutinius medyno amžių ir aukštį.“;

1.25.2. pakeisti Projekto 17 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kirtavietės turi būti apželdintos arba atžėlusios medžių rūšimis per 3 metus nuo jų atsiradimo, žuvę želdiniai ir žėliniai – per 2 metus, atkurtini žuvę medynai – per 3 metus nuo jų žuvimo, išskyrus atvejus, kai saugomų teritorijų nuostatuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti kitokie kirtaviečių, žuvusių želdinių ir žėlinių ar žuvusių medynų apželdinimo arba atžėlimo terminai. Nepavykus medyną atkurti žėlimu per nustatytą terminą, jis turi būti atkuriamas želdinant. IV, V, Va ir Vb bonitetų medynai IVA grupės miškuose turi būti atkuriami želdinant.“

1.26. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo ir jų poįstatyminių teisės aktų nuostatomis, visų nuosavybės formų keliais yra gabenami įvairių rūšių kroviniai, todėl visoms krovininėms transporto priemonėms, įskaitant gabenančias miškuose pagamintą medieną, nustatyti vienodi kelių naudojimo ir krovinių gabenimo reikalavimai. Siekiant atsisakyti perteklinio teisinio reguliavimo ir sumažinti administracinę naštą, tikslinga atsisakyti nuostatos, kad žaliavinės medienos gabenimo tvarką nustato aplinkos ministras, ir išbraukti Projekto 18 straipsnio 8 dalį.

1.27. Siekiant sumažinti administracinę naštą, atsisakyti smulkių techninių procesų, tikslinga Projektu numatyti, kad parduodamo nenukirsto valstybinio miško kainas tvirtina miškų urėdija. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad mažmeninės prekybos būdu parduodamos medienos kiekis ir gaunamos pajamos yra santykinai nedideli (mažmeninės prekybos būdu miškų urėdija gali parduoti iki 7 procentų metinės pagrindinių miško kirtimų normos), būtina nustatyti, kad nuostatos dėl mažmeninės prekybos turi būti tvirtinamos ne Vyriausybės nutarimu, o aplinkos ministro įsakymu. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pakeisti Projekto 20 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Miškų urėdija didmeninės ir mažmeninės prekybos būdais parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, nenukirstą mišką ir biokurą. Žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, kai vykdoma mažmeninė prekyba, ir nenukirstą mišką miškų urėdija parduoda aplinkos ministro nustatyta tvarka miškų urėdijos tvirtinamomis kainomis. Kiti valstybinio miško valdytojai žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas ir nenukirstą mišką parduoda mažmeninės prekybos būdu.“

1.28. Siekiant suvienodinti Projekto 23 straipsnio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 662 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Seimui pateikto Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto nuostatas, susijusias su nauju miško žemės pavertimo atveju stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius ar gynybos ir saugumo pramonės projektams ar gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektams įgyvendinti, būtina:

1.28.1. pakeisti Projekto 2 straipsnio 58 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 60 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„60. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatyme, Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme.“;

1.28.2. papildyti Projekto 23 straipsnio 1 dalį 12 punktu:

„12) stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, gynybos ir saugumo pramonės projektams ar gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektams įgyvendinti. Šis atvejis netaikomas I ir II grupės miškuose, III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose miškuose, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonų miškuose, miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose.“;

1.28.3. pakeisti Projekto 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose, arba specialiosios paskirties projektuose. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju turi būti suplanuotas saugomos rūšies apsaugos veiksmų plane, saugomos teritorijos planavimo dokumente arba aplinkos ministro įsakymu patvirtintuose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tiksluose.“;

1.28.4. pakeisti Projekto 23 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teritorijose, skirtose krašto apsaugos ar valstybės sienos apsaugos tikslams, miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis netaikant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, kai Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės miško žemės plotų pavertimo kitomis naudmenomis, o jeigu tai valstybinės reikšmės miškai, – ir nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.“;

1.28.5. pakeisti Projekto 23 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Jeigu šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti atvejai numatyti bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose, miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis ir netaikant šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų, kai to reikia valstybei svarbiems projektams įgyvendinti.“;

1.28.6. papildyti Projekto 23 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima, tik kai Vyriausybė priima nutarimą išbraukti tam tikrus valstybinės reikšmės miškų plotus iš valstybinės reikšmės miškų plotų.“

1.29. Įgyvendinant Vyriausybės programos 628 ir 635 punktų nuostatas, kuriomis siekiama plėtoti daugiavilksmės miškininkystės metodus, kurie garantuotų atsparumą klimato kaitos poveikiui ir miško išteklių apsaugą, ir skatinti mišrių ir natūralių miškų, kurie yra ne tokie jautrūs klimato pokyčiams, sausroms ir miškų gaisrams, plintantiems kenkėjams, formavimą, taip pat siekiant laiku suvaldyti masinį medžių liemenų pavojingų kenkėjų plitimą miškuose, nelaukiant, kol susidarys didelio masto pažeidimai, būtina:

1.29.1. pakeisti Projekto 2 straipsnio 38 dalį (kuri po pernumeravimo būtų laikoma Projekto 2 straipsnio 39 dalimi) ir ją išdėstyti taip:

„39. **Miškų stichinė nelaimė** – įvykis, kai einamaisiais metais biotiniai ir (ar) abiotiniai veiksniai labai pažeidžia medžius, kurių suminis tūris savivaldybės teritorijoje esančiuose miškuose sudaro daugiau kaip 50 tūkst. kubinių metrų, arba kai prognozuojami tokio pat masto medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeidimai.“;

1.29.2. pakeisti Projekto 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Aplinkos ministras nustato specialiųjų apsaugos ir miškų stichinių nelaimių padarinių šalinimo miškuose priemonių taikymo tvarką. Šias priemones būtina taikyti Vyriausybės įgaliojimai institucijai paskelbus miškų stichinę nelaimę. Vyriausybės įgaliojota institucija atšaukia biotinių ir (ar) abiotinių veiksnių sukeltą miškų stichinę nelaimę, kai sutvarkoma 75 procentai dėl biotinių ir (ar) abiotinių veiksnių pažeistų medžių tūrio, medžių liemenų pavojingų kenkėjų sukeltą miškų stichinę nelaimę – pagal aplinkos ministro tvirtinamą savivaldybių teritorijose esančiuose miškuose medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeidimų prognozavimo ir apskaičiavimo metodiką.“

1.30. Projekto 24 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad bendros valstybinės miško priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos, apimančios miško gaisrų prevencijai ir gesinimui skirtas stebėjimo, profilaktines, organizacines, socialines ir priešgaisrines saugos priemones, įgyvendinimą organizuoja miškų urėdija, bendradarbiaudama su Aplinkos ministerijai pavaldžiomis institucijomis, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomene, savivaldybėmis. Projekto 2 straipsnio 56 dalyje ir 4 straipsnio 1 dalyje išvardyti konkretūs subjektai, tačiau būtina nurodyti, kad miškų urėdija, organizuodama bendros valstybinės miško priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos įgyvendinimą, bendradarbiauja ir su miško valdytojais. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pakeisti Projekto 24 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Visuose miškuose turi būti įgyvendinama bendra valstybinė miško priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistema. Bendra miško priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistema apima stebėjimo, profilaktines, organizacines, socialines ir priešgaisrines saugos priemones, skirtas miško gaisrų prevencijai ir gesinimui. Šios sistemos įgyvendinimą organizuoja miškų urėdija bendradarbiaudama su Aplinkos ministerijai pavaldžiomis institucijomis, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomene, savivaldybėmis, miško valdytojais. Miško savininkai, valstybinio miško valdytojai ir miško lankytojai privalo laikytis aplinkos ministro tvirtinamose miškų priešgaisrinės saugos taisyklėse nustatytų miškų priešgaisrinės saugos reikalavimų.“

1.31. Siekiant užtikrinti labiau suderintas ekologines, socialines ir ekonomines miškų funkcijas, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius, išsaugoti atskirą apsauginių miškų grupę, atsižvelgiant į šio nutarimo 1.1–1.11 papunkčiais siūlomus pokyčius, tikslinga atsisakyti Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalimi siūlomo keisti Projekto 8 straipsnio nuostatų, susijusių su

miškų grupių pertvarka, taip pat išbraukti su šia pertvarka susijusias Įstatymo projekto 2 straipsnio 3, 6–9, 11–16, 19 ir 21 dalių nuostatas.

1.32. Atsižvelgiant į šio nutarimo 1.1–1.9 papunkčiuose pateiktus pasiūlymus peržiūrėti esamas miškų grupes, šio nutarimo 1.31 papunktyje pateiktą pasiūlymą atsisakyti miškų grupių pertvarkos, šio nutarimo 1.11 papunktyje pateiktą pasiūlymą pakeisti ūkininkavimo režimus miškų grupėse, nustatant griežtesnius veiklos apribojimus miškuose, ir šio nutarimo 1.14 papunktyje pateiktą pasiūlymą nustatyti, kad miškų urėdija turi užtikrinti valstybinių miškų ekosistemų atliekamų funkcijų įvairovę ir plėtrą prioritetais teikiant ekologinėms ir socialinėms funkcijoms atlikti, tikslinga *ex post* vertinimo metu įvertinti Projekte ir šio nutarimo 1.1–1.31 papunkčiuose pateiktus pasiūlymus ir Įstatymo projekto 2 straipsnio 17 dalyje numatytą papildymą 26 straipsniu perkelti į Projektą atitinkamai jį pakeičiant:

„26 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Aplinkos ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar pasikeitė miškų naudojimo efektyvumas, ar užtikrinta miško teikiamų ekologinių, socialinių ir ekonominių naudų pusiausvyra, ar pagerėjo biologinės įvairovės apsauga miškuose, ar užtikrinti socialiniai visuomenės poreikiai miškuose, kokią įtaką pokyčiai turėjo miškų sektoriui, ekonomikai ir valstybės biudžetui.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 5 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2032 m. gruodžio 31 d.“

1.33. Atsižvelgiant į visuomenės suinteresuotumą, Įstatymo projekto įgyvendinamųjų teisės aktų rengimo ir derinimo procedūros gali užtrukti, todėl siekiant tinkamai pasiruošti įgyvendinti įstatymą, tikslinga vietoj Įstatymo projekte numatyto Projekto įsigaliojimo termino 2026 m. sausio 1 d. nustatyti vėlesnį įstatymo įsigaliojimo terminą – 2027 m. sausio 1 d., o vietoj Įstatymo projekte numatyto įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo termino 2025 m. rugsėjo 30 d. nustatyti vėlesnį įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo terminą – iki 2026 m. rugsėjo 30 d. Atsisakius miškų grupių pertvarkos ir nuostatų, išdėstytų Įstatymo projekto 2 straipsnio 3, 6–9, 11–16, 19, 21 dalyse, nuostatas, išdėstytas Įstatymo projekto 2 straipsnio 4, 5, 10 ir 17 dalyse perkėlus į Projektą numatant vėlesnius įsigaliojimo terminus, atitinkamai būtina pakeisti Įstatymo projekto 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Vyriausybės įgaliotos institucijos, aplinkos ministras, miškų urėdija iki 2026 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos miškų įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, parengia ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus tokia tvarka:

1) iki 2027 m. gruodžio 31 d. – Klaipėdos apskrities (Klaipėdos rajono, Klaipėdos miesto, Kretingos rajono, Neringos, Palangos miesto, Skuodo rajono ir Šilutės rajono), Šiaulių apskrities (Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono), Tauragės apskrities (Jurbarko rajono, Pagėgių, Šilalės rajono ir Tauragės rajono) ir Telšių apskrities (Mažeikių rajono, Plungės rajono, Rietavo ir Telšių rajono) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus;

2) iki 2028 m. gruodžio 31 d. – Utenos apskrities (Anykščių rajono, Ignalinos rajono, Molėtų rajono, Utenos rajono, Visagino ir Zarasų rajono), Vilniaus apskrities (Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono) ir Marijampolės apskrities (Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus;

3) iki 2029 m. gruodžio 31 d. – Alytaus apskrities (Alytaus miesto, Alytaus rajono, Druskininkų, Lazdijų rajono ir Varėnos rajono), Kauno apskrities (Birštono, Jonavos rajono, Kaišiadorių rajono, Kauno miesto, Kauno rajono, Kėdainių rajono, Prienų rajono ir Raseinių rajono) ir Panevėžio apskrities (Biržų rajono, Kupiškio rajono, Panevėžio miesto, Panevėžio rajono, Pasvalio rajono ir Rokiškio rajono) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytas miškų priskyrimas miškų grupėms galioja iki Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, parengs ir tvirtins miškų priskyrimo miškų grupėms planus.

5. Miško kirtimai, kai leidimai kirsti mišką išduoti, pranešimai apie ketinimą kirsti mišką suderinti arba kai dėl leidimo kirsti mišką išdavimo ar pranešimo apie ketinimą kirsti mišką suderinimo kreiptasi į Vyriausybės įgaliotą instituciją iki šio įstatymo įsigaliojimo, vykdomi pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

6. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta laisvos valstybinės žemės fonde esanti nepanaudota nuosavybės teisėms atkurti valstybinė miško žemė, kuri ribojasi su valstybinės reikšmės miškais, nepriklausomai nuo miško žemės ploto, miško žemė, patenkanti į saugomas teritorijas, miško žemės plotai, kuriuose yra žinomos Europos Bendrijos svarbos buveinės ir saugomų rūšių radavietės, taip pat rekreacinių zonų teritorijos, valstybinės miško žemės sklypai Vyriausybės nutarimais perduodami patikėjimo teise valdyti miškų urėdijai iki 2029 m. gruodžio 31 d.“

2. Pritarti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3939 (toliau – Žemės įstatymo projektas) tikslui ir pateikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl Žemės įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo:

2.1. Žemės įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalimi siūloma miškų ūkio paskirties žemei priskirti privačią žemę, kurioje numatyta įveisti mišką, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Žemės įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi, įveisiant mišką privačioje žemės ūkio paskirties žemėje, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti nekeičiama, daugelis privačios žemės savininkų, turėdami teisę veisti mišką dėl įvairių priežasčių šia teise nesinaudoja ir toliau vykdo žemės ūkio veiklą, todėl būtų netikslinga miškų ūkio paskirties žemei priskirti privačią žemę, kurioje dar neauga miškas. Atsižvelgiant į tai, būtina išbraukti Žemės įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalį.

2.2. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.31 papunktyje, būtina išbraukti Žemės įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalį.

2.3. Atsižvelgiant į Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatas, patikėjimo teise Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti gali būti perduodami tik miško žemės sklypai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.15 papunktyje, ir į praktikoje kylančias problemas, kad iš privačių asmenų įsigyti ne miško žemės sklypai miškui veisti negali būti perduodami patikėjimo teise Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti, reikalinga Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje įtvirtinti nuostatą, kad Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti – šalies miškingumui didinti būtų

perduodami valstybinės žemės sklypai miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė. Atsižvelgiant į tai, reikalinga pakeisti Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Vyriausybės nutarimais valstybinės žemės sklypai miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė perduodami patikėjimo teise Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti. Valstybinės žemės sklypai Vyriausybės nutarimais gali būti perduodami patikėjimo teise ir kitiems Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nurodytiems subjektams, kai įstatymais jiems priskiriamos valstybinės funkcijos.“

2.4. Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punkto nuostatas, kuriose numatyta diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 m. bent iki 35 proc., padidinti naujai įveisiamų miškų plotus, tobulinti savaime apželiančių ir naujai įveistų miškų plotų pripažinimo miškais tvarką, sukurti fondą, skirtą valstybės valdomiems miškų plotams plėsti įsigyjant parduodamus miškus, būtina miškų urėdijai sudaryti sąlygas veikti valstybės vardu įsigyjant privačios žemės sklypus miškui įveisti valstybės nuosavybėn Miškų įstatyme nustatytoms funkcijoms atlikti. Tokiu būdu miškų urėdija savo lėšomis galės pirkti valstybės nuosavybėn privačius žemės sklypus miškui įveisti, bus taupomos valstybės biudžeto lėšos, kurias būtų galima skirti privačių miškų savininkų kompensacijoms, sutrumpės žemės sklypų pirkimo procesas. Atsižvelgiant į tai, reikia pakeisti Žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veikia valstybės vardu valstybei paveldint ir įsigyjant privačią žemę valstybės nuosavybėn, išskyrus atvejus, kai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas veikia valstybės vardu įsigyjant privačią žemę valstybės nuosavybėn Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyto administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo projektams įgyvendinti ar kai Valstybinių miškų urėdija veikia valstybės vardu įsigyjant privačios žemės sklypus miškui įveisti valstybės nuosavybėn Miškų įstatyme nustatytoms funkcijoms atlikti;“.

2.5. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.33 papunktyje, tikslinga atitinkamai pakeisti Žemės įstatymo projekto 5 straipsnį (kuris po pernumeravimo būtų laikomas Žemės įstatymo projekto 6 straipsniu) ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (ar) jos įgaliotos institucijos iki 2026 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos valstybinės miško žemės nuomos sutartys toliau galioja jose nurodytomis sąlygomis ir terminais.“

3. Atkreipti dėmesį, kad atsižvelgiant į šį nutarimą išdėstyti pasiūlymus, vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte apibrėžtu teisėkūros sistemiškumo principu, pagal kurį teisės normos turi derėti tarpusavyje, turėtų būti tikslinamos ir atitinkamos Saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pakeisti:

3.1. Saugomų teritorijų įstatymą atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio nutarimo 1.13 papunktyje:

3.1.1. pakeisti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) privataus miško savininkams, kurie yra sudarę apsaugos sutartį ir kurių žemės sklypuose esančioje miško žemėje draudžiama kirsti brandžius medynus arba reikalaujama dalį kirstinų medžių palikti ar atsiranda kitų ūkinės veiklos apribojimų. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas įvertinus nuostolius, patirtus uždraudus plynuosius pagrindinius miško kirtimus, pajamas, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, vidutinės medienos ruošos sąnaudas ir galimybes vykdyti kitus

miško kirtimus. Prašymą privataus miško savininkas gali pateikti ne anksčiau, kai medynas pasiekia pagrindinių miško kirtimų amžių, taikytą iki miškų grupės pakeitimo. Kartu kompensuojamos ir miškotvarkos projekto, reikalingo kompensacijai apskaičiuoti, parengimo išlaidos;“;

3.1.2. pakeisti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kompensacijų už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytos vienkartinės kompensacijos išmokamos per vienus metus, kai kompensacijos dydis yra iki 10 000 eurų, arba mokamos dalimis kiekvienais metais ne ilgiau kaip 5 metus, kai kompensacijos dydis yra 10 000 eurų ir daugiau, nuo administracinio sprendimo skirti kompensaciją priėmimo, kuris priimamas išnagrinėjus prašymą gauti kompensaciją Vyriausybės nustatyta tvarka. Kai kasmetinei kompensacijai gauti nereikia kasmet teikti prašymo gauti kompensaciją, kasmetinės kompensacijos už einamuosius metus išmokamos iki kitų metų vasario 1 dienos.“

3.2. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą:

3.2.1. Įgyvendinant Vyriausybės programos 630 ir 632 punktų nuostatas, atsižvelgiant į tai, kad šio nutarimo 1.11 papunktyje pateiktas pasiūlymas pakeisti ūkininkavimo režimus miškų grupėse, nustatant griežtesnius veiklos apribojimus miškuose, tikslinga nustatyti, kad nacionaliniuose parkuose būtų draudžiama vykdyti atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis, regioniniuose parkuose – plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis, visose biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonose – plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis. Taip pat tikslinga sugriežtinti miškų apsaugą, užtikrinti didesnę miškų atsparumą ir geresnę jų apsaugą nuo vėjo, stichinių nelaimių poveikio, apriboti pagrindinius miško kirtimus saugomose teritorijose esančiuose miškuose, sumažinti maksimalų leistiną plnyjų pagrindinių miško kirtimų plotą IVA miškų grupės miškuose iki 4 ha, sugriežtinti plnyjų pagrindinių miško kirtimų šliejimo reikalavimus, nustatant, kad nauja plnyjų pagrindinių miško kirtimų biržė prie gretimos plnaisiais kirtimais iškirstos biržės galės būti kertama, kai anksčiau iškirstoje biržėje atkurto miško medžių vidutinis aukštis ne mažesnis kaip 1 m. Atsižvelgus į tai, kad Projekto 19 straipsnio 8 dalyje numatytas leidimo kirsti mišką galiojimo terminas yra 24 mėn. ir nenumatyta galimybė leidimo galiojimą pratęsti, tikslinga nustatyti, kad nauja plnyjų pagrindinių miško kirtimų biržė šalia anksčiau iškirstos biržės turi būti šliejama ne anksčiau kaip po 5 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos; kai atkuriami pušynai nenusausintose pelkinėse augavietėse – 10 metų, o minimalus pagrindinių miško kirtimų biržių šliejimo laikas skaičiuojamas nuo leidimo kirsti mišką, išduoto anksčiau iškirstai biržei, galiojimo pabaigos. Atsižvelgiant į tai, tikslinga:

3.2.1.1. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. **Atrankinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai iškertama dalis tam tikro amžiaus, kokybės, matmenų ar būklės medyno medžių, siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiaamžį medyną.“;

3.2.1.2. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 straipsnį 11¹ dalimi:

„11¹. **Grupinis atvejinis pagrindinis miško kirtimas** – atvejinis pagrindinis miško kirtimas, kai medyne iškertamos medžių grupės.“;

3.2.1.3. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 69 straipsnio 1 dalį 30 punktu:

„30) vykdyti plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis, išskyrus plnuosius ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus, kai jie draudžiami pagal šio straipsnio 1 dalies 21 ir 22

punktus.“;

3.2.1.4. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio 3 dalį 3 ir 4 punktais:

„3) nacionaliniuose parkuose vykdyti plnuosius pagrindinius miško kirtimus, išskyrus pelkinių ir užmirkusių augaviečių medynus, ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektarai biržėmis;

4) regioniniuose parkuose vykdyti plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis.“;

3.2.1.5. pakeisti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 86 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Visose biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonose draudžiama keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus, vykdyti plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis.“;

3.2.1.6. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 95 straipsnį nauju 4 punktu:

„4) vykdyti miško kirtimus:

a) I grupės miškuose, išskyrus priemones, numatytas veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentuose, vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu;

b) IIA ir IIB grupių miškuose – visus pagrindinius miško kirtimus, išskyrus atrankinius ir grupinius atvejinius pagrindinius miško kirtimus;

c) III grupės miškuose – miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro plynojo pagrindinio miško kirtimo biržėmis. Nauja plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržė šalia anksčiau iškirstos biržės turi būti šliejama ne anksčiau kaip po 5 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos, kai atkuriami pušynai nenusausintose pelkinėse augavietėse – ne anksčiau kaip po 10 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos laikantis aplinkos ministro tvirtinamų miško kirtimų taisyklių reikalavimų, kai anksčiau iškirstoje plynaisiais kirtimais (plynaisiais pagrindiniais, plynaisiais sanitariniais ar specialiaisiais miško kirtimais) biržėje atkurto miško medžių vidutinis aukštis yra ne mažesnis kaip 1 m;

d) IVA grupės miškuose – plnuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 4 hektarai biržėmis. Nauja plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržė šalia anksčiau iškirstos biržės turi būti šliejama ne anksčiau kaip po 5 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos, kai atkuriami pušynai nenusausintose pelkinėse augavietėse – ne anksčiau kaip po 10 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos laikantis aplinkos ministro tvirtinamų miško kirtimų taisyklių reikalavimų, kai anksčiau iškirstoje plynaisiais kirtimais (plynaisiais pagrindiniais, plynaisiais sanitariniais ar specialiaisiais miško kirtimais) biržėje atkurto miško medžių vidutinis aukštis yra ne mažesnis kaip 1 m, išskyrus šio įstatymo 135 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytus atvejus;

e) aplinkos ministro tvirtinamose miško kirtimų taisyklėse išvardytų saugomų paukščių veisimosi vietose ir visų saugomų rūšių radavietėse – pagrindinius miško kirtimus ir kraštovaizdžio formavimo miško kirtimus.“;

3.2.1.7. papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 95 straipsnį 2 dalimi:

„2. Didesnėse kaip 1 hektaro plynųjų ar atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržėse būtina palikti ne mažesnio kaip 5 proc. biržės ploto nekirstą kertamų medynų dalį, skirtą biologinei įvairovei išsaugoti su vykdant miško kirtimus nepažeista miško paklote.“

3.2.2. Atsižvelgiant į Projekto 2 straipsnio 26 dalyje pateiktą termino „miško medelynas“

apibrėžti ir į tai, kad miško medelyne turi būti įrengta sodmenims auginti būtina infrastruktūra ir užtikrinamos tinkamos darbų organizavimo sąlygos – įrengtos administracinės ir buitinės patalpos sudarant medelyno darbuotojams būtinas darbo, higienos ir sanitarinės sąlygas, miško sodmenys laikomi specialiose saugyklose su šaldymo įranga, rūšiuojami rūšiavimo patalpose, darbo įrankiai ir technika laikomi uždaroje patalpose, miško medelyne turi būti leidžiama statyti ne tik inžinerinius statinius, bet ir būtinus šiai veiklai organizuoti ir vykdyti pastatus. Todėl būtina pakeisti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 95 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) statyti statinius ir (ar) įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus, išskyrus inžinerinius tinklus (įskaitant laikomus kilnojamaisiais daiktais), dviračių ir pėsčiųjų takus siaurose – iki 10 metrų pločio (įskaitant inžinerinių tinklų apsaugos zonų plotį) – žemės juostose, miško infrastruktūrai priskiriamus statinius ir (ar) įrenginius ir laikinuosius privažiavimo kelius į statybvietę įgyvendinant valstybei svarbius projektus;“.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras